

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КАФЕДРУ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТА
ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКИХ КАФЕДР ЛУГАНСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ Е. О. ДІДОРЕНКА ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради
від «29» березня 2023
протокол № 12

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ДонДУВС
від «29» березня 2023 року № 133

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кафедра соціально-гуманітарних та загальноюридичних дисциплін загальноінститутських кафедр (далі – Кафедра) є базовим структурним підрозділом Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ (далі – Інститут), що здійснює освітню діяльність із фундаментальних навчальних дисциплін у сфері соціально-гуманітарної спрямованості та загальноюридичної підготовки, науково-методичну та науково-дослідницьку діяльність у зазначених сферах знання.

1.2. Робота кафедри ґрунтується на принципах науковості, саморозвитку, гуманізму, демократизму, наступності, персональної та колективної відповідальності, колегіальності та гласності обговорення питань, віднесених до її компетенції.

1.3. У своїй діяльності Кафедра керується Конституцією України, законами України, іншими нормативно-правовими актами України, Статутом Донецького державного університету внутрішніх справ (далі – ДонДУВС), Положенням про Луганський навчально-науковий інститут імені Е.О. Дідоренка Донецького державного університету внутрішніх справ (далі – Положення про ЛННІ ім. Е. О. Дідоренка), актами локального нормативно-правового регулювання та цим Положенням.

1.4. Кафедра має право на ухвалення самостійних рішень і висновків у межах своєї компетенції, якщо вони не суперечать чинному законодавству, Статуту ДонДУВС, Положенню про ЛННІ ім. Е. О. Дідоренка та цьому Положенню.

1.5. При виконанні завдань, покладених на кафедру, її керівник безпосередньо підпорядковується заступнику директора Інституту з освітньої та науково-дослідної діяльності.

2. СТРУКТУРА

2.1. Кафедра створюється в ході організаційно-штатних заходів за умови, якщо до її складу входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менше ніж троє з яких мають науковий ступінь та/або вчене звання.

2.2. Керівництво кафедрою здійснює завідувач. Завідувач кафедри призначається наказом ректора. Кандидатуру на посаду завідувача рекомендують науково-педагогічні працівники кафедри.

Завідувач кафедри несе відповідальність за організацію її діяльності, якість навчання здобувачів вищої освіти, теоретичний, методичний і виховний рівень викладання, розподіл навчального й іншого навантаження, його виконання, своєчасну та якісну підготовку наукових робіт, навчально-методичної та іншої документації, передбаченої планами і графіками, реалізацію індивідуальних планів викладачів, забезпечення режиму таємності.

2.3. Завідувач кафедри планує роботу кафедри, розподіляє обов'язки між її працівниками й затверджує індивідуальні плани науково-педагогічного складу, інші документи на рівні кафедри, організовує їх виконання. Контролює

правильність ведення облікової документації, контролює складання у встановлений термін звітних документів.

2.4. З питань діяльності кафедри завідувач має право звертатись до ректора, проректорів, директора Інституту та його заступників, керівників структурних підрозділів.

2.5. До складу кафедри, крім завідувача, можуть входити професори, доценти, старші викладачі, викладачі. Виконання обов'язків заступника завідувача кафедри на громадських засадах покладається на одного з її працівників з відбиттям цього у функціональних обов'язках, зі здійсненням керівництва кафедрою на період відсутності завідувача. Специфіка кафедри може передбачати покладання на двох працівників кафедри обов'язків керівників секцій відповідно змістовної спрямованості навчальних дисциплін з відбиттям цього у їх функціональних обов'язках.

2.6. На кафедрі можуть працювати як штатні викладачі, так і особи, які у встановленому законом порядку суміщають іншу роботу з науково-педагогічною.

2.7. Кількісний і якісний склад кафедри встановлюється штатним розкладом, який може коригуватися в разі збільшення або зменшення навчального навантаження на новий навчальний рік.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

3.1. Головними завданнями кафедри як базового структурного підрозділу закладу вищої освіти є:

- формування громадянської позиції майбутнього фахівця з вищою освітою та відповідним рівнем національної свідомості щодо оцінки соціальних явищ із неухильним забезпеченням прав і свобод людини і громадянина; підготовка висококваліфікованих фахівців, які мають необхідний теоретичний рівень професійної свідомості, володіють глибокими теоретичними і прикладними знаннями з дисциплін практичного спрямування та здатні використовувати їх у своїй подальшій професійній діяльності;

- забезпечення проведення навчальних занять для всіх форм навчання, розроблення освітніх програм, робочих навчальних програм тощо;

- підготування підручників, посібників, іншої навчально-методичної та наукової продукції;

- систематичне оновлення методичного забезпечення освітньої діяльності з навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою;

- реалізація освітніх програм, навчальних планів підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації фахівців;

- розроблення та затвердження засобів діагностики рівня знань;

- здійснення поточного й підсумкового контролю якості знань через проведення екзаменаційних сесій, атестації, захист курсових, дипломних робіт;

- організація виконання та здійснення контролю за прийнятими рішеннями з питань забезпечення навчально-виховного процесу;

- керівництво науково-дослідницькою роботою осіб, які навчаються, організація роботи наукового гуртка, проведення олімпіад, конкурсів за профілем діяльності кафедри;

- організація педагогічного контролю науково-педагогічної діяльності у спосіб проведення й подальшого обговорення на засіданнях кафедри відкритих занять, а також контрольних і взаємних відвідувань;

- збір та узагальнення передового досвіду, здобутого науково-педагогічними працівниками кафедри під час проведення занять і позанавчальної роботи;

- виконання планів щодо підвищення кваліфікації викладачів, їхнє стажування у практичних підрозділах МВС України та інших закладах вищої освіти України та зарубіжжя, організація наставництва;

- участь у підготовці науково-педагогічних працівників через аспірантуру (ад'юнктуру);

- підготовка відгуків на дисертації за профілем кафедри;

- висунення пропозицій щодо присвоєння вчених звань професора, доцента і старшого дослідника;

- надання консультативної допомоги органам і підрозділам МВС України за профілем кафедри в разі їх звернення;

- здійснення експертної діяльності щодо матеріалів, які надходять з МОН України, МВС України, інших органів влади;

- здійснення профорієнтаційної та профілактично-роз'яснювальної роботи серед учнівської молоді;

- підготовка пропозицій щодо модернізації освітньо-професійних програм;

- участь в організації практики і стажування, їх захист у встановленому порядку;

- залучення провідних учених, представників правозастосовних органів до проведення занять, контролю знань осіб, які навчаються, участі в роботі Екзаменаційної комісії;

- створення та забезпечення рівних умов доступу до вищої освіти, у тому числі забезпечення додатковою підтримкою в освітньому процесі осіб з особливими освітніми потребами.

3.2. Завдання кафедри виконуються у спосіб інтеграції наукових досліджень, навчання і практики, повного та ефективного застосування всіх елементів навчально-виховного процесу з урахуванням можливостей сучасних інноваційних технологій.

3.3. Діяльність кафедри здійснюється відповідно до плану роботи на навчальний рік, який затверджує заступник директора інституту. Протягом навчального року можуть складатися плани додаткових заходів із реалізації конкретних напрямів діяльності кафедри.

3.4. План роботи кафедри на відповідний навчальний рік, хід його виконання, а також інші основні питання діяльності кафедри обговорюються на її засіданнях, які проходять на чолі із завідувачем кафедри. За необхідністю проводиться спільне засідання декількох кафедр або засідання кафедри в розширеному складі, де можуть бути присутні керівники університету, відділів і служб, працівники інших кафедр, навчальних і наукових закладів та організацій, представники правозастосовних органів.

3.5. Засідання кафедри проводяться не менше одного разу на місяць з обов'язковим веденням протоколів. Присутність на засіданні кафедри є

обов'язковою для всіх науково-педагогічних працівників кафедри, за винятком відсутності з поважних причин (відпустка, хвороба, відрядження тощо). У разі потреби позапланового зібрання колективу кафедри вони проводяться як оперативні наради.

3.6. Кафедра може приймати рішення, якщо на її засіданні присутні не менше 2/3 складу її науково-педагогічних працівників, які працюють на постійній основі. Рішення кафедри вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало понад 50 % присутніх на засіданні науково-педагогічних працівників.

3.7. Кафедра здійснює свою діяльність на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників (інклюзія); на засадах виховання гендерної культури та гендерної рівності в системі освіти; із дотриманням вимог антикорупційного законодавства та антикорупційної програми.

3.8. За умов необхідності колегіального вирішення термінових завдань кафедра може проводити оперативні наради, що фіксується у відповідних протоколах.

4. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ

Кафедра відповідно до покладених на неї завдань:

4.1. У галузі навчально-методичної роботи:

4.1.1. Здійснює, із урахуванням нормування праці науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, усі види навчальної та методичної роботи, які передбачено нормативними актами, що визначають діяльність Інституту.

4.1.2. Забезпечує розподіл навчального навантаження, інших видів роботи, навчальних дисциплін кафедри серед науково-педагогічного складу.

4.1.3. На основі системи стандартів вищої освіти, освітніх програм, навчальних планів розробляє комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, вносить до них необхідні зміни з урахуванням передового досвіду діяльності правозастосовних органів, сучасних досягнень науки і техніки та відображення міжпредметних зв'язків.

4.1.4. Спільно з навчально-методичним підрозділом бере участь у плануванні навчального процесу.

4.1.5. Організує підготовку здобувачами вищої освіти курсових та дипломних робіт.

4.1.6. Здійснює методичне керівництво самостійною підготовкою, організовує консультаційну роботу, відпрацювання особами, які навчаються, пропущених занять.

4.1.7. Сприяє набуттю особами, які навчаються, спеціальних практичних навичок. Забезпечує практичну спрямованість занять, формує творчі навички й уміння випускників для роботи у складних, нестандартних умовах, здійснює методичне керівництво навчальною практикою та стажуванням осіб, які навчаються, за напрямом своєї діяльності.

4.1.8. Запроваджує віддалені, дистанційні та *on-line* технології в освітній процес.

4.2. У галузі науково-дослідницької роботи:

4.2.1. Здійснює наукові дослідження згідно з планами науково-дослідницької роботи Інституту та позапланово.

4.2.2. Вивчає практику застосування чинного законодавства, відомчих нормативних актів, пріоритетних напрямів правоохоронної діяльності, передовий досвід правозастосовних органів за профілем кафедри.

4.2.3. Обговорює хід наукових досліджень науково-педагогічних працівників, надає висновки й рекомендації щодо їхнього опублікування, упроваджує результати досліджень у навчальний процес і практичну діяльність правоохоронних органів і суду.

4.2.4. Розглядає дисертації, висунуті на захист членами кафедри або іншими здобувачами, рецензує наукові роботи, проекти нормативних актів тощо.

4.2.5. З метою реалізації наукових інтересів кафедри організовує проведення науково-теоретичних, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо.

4.2.6. Бере участь в організації й керує науково-дослідницькою роботою осіб, які навчаються, підготовкою ними дисертаційних досліджень, дипломних і курсових робіт.

4.2.7. Рецензує монографії, підручники, навчальні посібники, словники, довідники, дисертації, наукові статті, наукові проекти та звіти тощо.

4.2.8. Упроваджує результати наукових досліджень в освітній процес.

4.3. У галузі виховної роботи:

4.3.1. Бере участь у громадському житті колективу Університету, вдосконаленні виховання майбутніх фахівців на основі відповідного комплексного плану на весь період навчання, здійснює заходи щодо активізації їхньої життєвої позиції.

4.3.2. Організовує проведення науково-педагогічними працівниками індивідуально-виховної роботи зі здобувачами вищої освіти, зокрема питання мовної компетентності.

4.3.3. Спрямовує навчальний процес на формування в здобувачів вищої освіти національно свідомої особистості, високого рівня загальної та правової культури, науково-філософського світогляду, громадянської позиції та моральності.

4.3.4. Бере участь у пропаганді наукових, правових знань, передового досвіду діяльності правоохоронних органів.

4.4. У галузі організаційної роботи:

4.4.1. Сприяє налагодженню конструктивного співробітництва із закладами освіти, іншими установами та окремими громадянами з метою популяризації знань професійного спрямування, за якими відбувається підготовка фахівців у ДонДУВС.

4.4.2. У межах чинного законодавства України та відповідних нормативно-правових актів МВС і МОН України, наказів і розпоряджень керівництва ДонДУВС і ЛННІ імені Е. О. Дідоренка відповідними рішеннями регулює і корегує трудову діяльність працівників кафедри через розробку і прийняття необхідної документації (графіки тощо).

4.4.3. Сприяє командному складу – керівництву курсантів та викладачам-

методистам, а також органам курсантсько-студентського самоврядування в організації самостійної роботи та підвищення ступеня персональної відповідальності кожного здобувача вищої освіти всіх рівнів за результати свого навчання.

5. ЗАГАЛЬНІ ОBOB'ЯЗКИ ТА ПРАВА

5.1. Науково-педагогічні працівники мають право:

5.1.1. На захист професійної честі та гідності.

5.1.2. На вільний вибір методів і засобів навчання в межах затверджених навчальних планів.

5.1.3. На проведення наукової роботи у закладах вищої освіти всіх рівнів акредитації.

5.1.4. На індивідуальну педагогічну діяльність.

5.1.5. На участь у громадському самоврядуванні.

5.1.6. На участь в об'єднаннях громадян.

5.1.9. На одержання державних стипендій.

5.1.10. Обирати та бути обраними до колективних органів управління.

5.1.11. Брати участь в обговоренні та вирішенні через органи управління Інституту питань навчальної, наукової, методичної, виховної та інших видів діяльності.

5.1.12. Брати участь у наукових дискусіях, конференціях, симпозіумах, круглих столах, здійснювати наукові дослідження та публікувати їх результати в установленому порядку відповідно до законодавства України, брати безпосередню участь у впровадженні результатів досліджень у навчальний процес і практику правозастосовних органів разом із замовником.

5.1.13. Користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками, а також послугами комп'ютерних зал Інституту.

5.1.14. Брати участь у конкурсах на займання науково-педагогічних (педагогічних) та наукових посад.

5.2. Особи з числа науково-педагогічних працівників зобов'язані:

5.2.1. Додержуватися законодавства України, нормативно-правових актів МОН України та МВС України, Статуту ДонДУВС, Положення про ЛНН ім. Е. О. Дідоренка, правил внутрішнього розпорядку Інституту та цього Положення.

5.2.2. Постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію.

5.2.3. Забезпечувати високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

5.2.4. Додержуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, прищеплювати їм любов до Батьківщини, виховувати їх у дусі поваги до прав і свобод людини.

5.2.5. Знати вимоги нормативних документів з організації навчально-виховного процесу, зміст освітніх програм, програм навчальних дисциплін, роль та місце навчальних дисциплін, з яких вони проводять заняття.

5.2.6. Здійснювати на високому професійному рівні освітню та методичну діяльність з навчальних дисциплін, які викладаються на кафедрі, забезпечувати високу ефективність педагогічного процесу, об'єктивно оцінювати знання та вміння осіб, які навчаються, сприяти розвитку в них самостійності, розумної ініціативи, творчих здібностей у процесі засвоєння навчальних дисциплін.

5.2.7. Своєчасно та якісно розробляти навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін, із яких вони проводять заняття.

5.2.8. Здійснювати методичне забезпечення самостійних занять осіб, які навчаються.

5.2.9. Проводити наукові дослідження в галузі педагогіки вищої школи та своєї професійної спеціалізації.

5.2.10. Керувати науково-дослідною роботою осіб, які навчаються.

5.2.11. Здійснювати наукове керівництво підготовкою науково-педагогічних кадрів найвищої кваліфікації (доктори філософії, доктори наук).

5.2.12. Вивчати та впроваджувати в процес навчання і виховання досвід правоохоронної діяльності, передовий педагогічний досвід.

5.2.13. Забезпечувати захист інформації, що становить державну таємницю.